

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/318/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813208905
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813208905.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s. Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270 proti odporkyni R. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom I., T. XX, o zaplatenie 273,- Eur s prísl. - zmluvnej pokuty, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Žiadny z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ pôvodne podaným návrhom sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 593,68 Eur s prísl. t. j. 9,50 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 26. 8. 2011 do zaplatenia, z titulu neuhradených faktúr za poskytovanie verejných elektronických telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s., za obdobie mesiacov február 2011 a máj 2011 vrátane, ktorá suma pozostáva z neuhradených služieb v celkovej výške 320,68 Eur a nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 273,- Eur, ktorú si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, ktorá mu vznikla a ktorá suma predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu resp. telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou. Zároveň sa navrhovateľ domáhal náhrady trov konania t. j. zaplateného súdneho poplatku v sume 35,50 Eur.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 318/2013 zo dňa 11. júla 2013 (právoplatný 31. 8. 2013) zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy 320,68 Eur istiny s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 26. 8. 2011 do zaplatenia v mesačných splátkach po 20,- Eur, počnúc mesiacom august 2013 vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky za poskytnuté verejné elektronické komunikačné služby, kým konanie o zaplatenie sumy 273,- Eur s prísl. t. j. 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 26. 8. 2011 do zaplatenia vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní súd rozhodne aj o trovách tohto konania.

Predmetom tohto konania je preto vylúčená časť žaloby o zaplatenie sumy 273,- Eur s prísl., t. j. 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 26. 8. 2011 do zaplatenia t. j. zmluvnej pokuty, resp. uplatnenej škody z dôvodu, že odporkyňa porušila svoje zmluvné povinnosti, neuhradila riadne a včas žalované faktúry.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Navrhovateľ uzavrel s odporkyňou Zmluvy o pripojení s Dodatkami k Zmluvám pod č. A5150053 a B0762372, obe zmluvy zo dňa 12. 8. 2010 a Zmluvu č. A4527239 zo dňa 19. 8. 2009, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné podmienky zmlúv. V zmysle predmetných zmlúv navrhovateľ vypožičal odporkyni 3 ks SIM kariet, ktoré umožnili odporkyni využívať telekomunikačné služby, poskytované navrhovateľom. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla XXX XXXXXXXX, XXXX XXX XXX a XXXX XXX XXX. Odporkyňa sa zaviazala riadne odoberať služby a platiť za ne riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou odporkyne uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nesplnenia záväzku odporkyne zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom. Keďže si odporkyňa nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných odporkyni, vznikol navrhovateľovi nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty od odporkyne. Navrhovateľ vystavil odporkyni faktúry na uhradenie zmluvnej pokuty v celkovej sume 273,- Eur, pričom odporkyňa nevykonala ani čiastočnú úhradu spornej faktúry. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa odporkyňa dostala vo vzťahu k navrhovateľovi, v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich ustanovení Občianskeho zákonníka do omeškania a preto si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov t. j. 9,50 % ročne.

Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie, keď navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Ako to vyplývalo z jeho písomného podania, trval na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol rozhodnúť v zmysle petitu, na základe pripojených dôkazných listín s tým, že si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 273,- Eur, ktorá suma predstavuje výšku škody, ktorá podľa názoru navrhovateľovi preukázateľne vznikla, čo predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou telefónu a jeho akciovou cenou, to znamená škoda navrhovateľa, ktorá vznikla tým, že odporkyňa získala telefón za cenu zvýhodnenú oproti trhovej tak, že sa zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, čo následne odporkyňa porušila. Zároveň súhlasil s tým, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporkyňa na pojednávaní, ako to vyplýva z jej vyjadrenia, so zaplatením zmluvnej pokuty nesúhlasila, pretože mala vedomosť o tom, že v prípade, ak sa skôr ukončí zmluva, bude jej povinnosťou zaplatiť zmluvnú pokutu. Zmluvu s navrhovateľom musela ukončiť hlavne z dôvodu, že nemala z čoho splácať mesačné poplatky za poskytnuté telekomunikačné služby z dôvodu, že onemocnela a peniaze potrebovala hlavne na lieky a liečbu. Dlh, ktorý jej zostal za neuhradené telekomunikačné služby spláca v mesačných splátkach po 20,- Eur s tým, že zmluvnú pokutu, ktorého zaplatenia sa navrhovateľ domáha spolu aj s úrokom z omeškania už nie je schopná splácať a navyše, má vedomosť o tom, že aj v iných veciach, v ktorých si navrhovateľ vymáhal zaplatenie zmluvnej pokuty sa navrhovateľovi predmetný nárok nepriznal. Zároveň navrhla, aby súd žalobcovi nepriznal ani trovy konania, kým ona si trovy konania neuplatnila. Tiež uviedla, že je dôchodkyňou, poberateľkou starobného dôchodku vo výške 411,- Eur, okrem dôchodku iný príjem nemá, navyše, má dlhy, spláca úvery a len minimum jej zostáva na prežitie.

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2/ O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitých dôvodov o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvami o pripojení, Dodatkami k zmluvám, neuhradenými faktúrami, pokusom o pokonávku, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, ako aj celým obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 243/2013.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty resp. náhrady škody, a preto návrh v tejto časti zamietol a zároveň aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou

a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1,2,3, 545a/, 53a/, 53 ods. 5/ a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Podľa § 544 ods. 1/, 2/, 3/ OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, resp. nároku na náhradu škody, keďže sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ by navrhovateľovi bola spôsobená škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, má navrhovateľ nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporkyňa spôsobila škodu ako to predpokladá ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporkyne. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na vyššie uvedené ustanovenia, preto súd rozhodol tak, že žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ Občianskeho súdneho poriadku, keď súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, pretože navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný, t. j. v konaní sp. zn. 8 C 243/2013 a odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody

odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.